

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

git, 2. Paral. 28. Nabuchodonosor insanus efficitur, Dani. 6. & regno spoliatur filius eius Balthasar. Antiochus in magnis pœnis moritur, 1. Machab. 1. & 6. 2. Ma. 9. Philistini rapientes Arcam, pessimè puniuntur, 1. Reg. 5. & 6. Videant igitur raptores bonorum Ecclesiæ, videant quoque vtentes bonis Ecclesiæ, neglecto diuino officio, quibus Christus minatur Mar. 23. Væ vobis scribæ & Pharisæi, qui comeditis domos viduarum, longas facientes orationes &c.

CAPVT XX.

ARGVMENTA.

1. *Quòd voluntas Dei est, vt de iusto lucro viuamus: ad hoc vult ipse cooperari.*
2. *In quibus rebus sit lucrū turpe & inhonestū.*
3. *De punitione quæ sequitur hic & in futuro iniustum lucrum.*

Dimò, maximè vult Deus, vt iusto labore nos conseruemus in hac vita, & pro illo etiam vult suam adiungere benedictionem, vt maximè caueamus ab omni inhonesto & turpi lucro. sic dicit Psal. 127. Labores manuum tuarum quia manducabis, beatus es, & benè tibi erit: non autè eris beatus, nec benè tibi erit de turpi lucro viuere. Et Gen. 3. In sudore vultus tui vesceris pane tuo: non dicit, de turpi lucro vesceris. Sic Sapien. 10. honestauit illum in laboribus, id est, qui iusta arte laborat, & cõpleuit labores illius, id est, sua benedictione: adiecit preciũ & fortunam, vt cum suis viuat. Et Apostolus hoc maximè desiderat in eligendo Episcopo, ne sit turpi lucro deditus & cupidus. 1. Tim. 3. ad Tit. 1. & 1. Pet. 5. nec turpis lucri gratia &c, Diligit ergo Deus maximè eũ, q̄ de iusto labore & lucro viuuit, & maximè illũ odit, qui de turpi lucro viuuit. Illũ etsi pmittat hic viuere & p̄spe-

rari ad tempus, in futuro tamē benedictione carebunt. Ideò dicit Dauid Psal. 36. Melius est modicum iustum super diuitias peccatorum multas, id est, quàm diuitias cum peccato acquisitas.

Secundò, sunt multæ species turpis lucri, est enim primò vsura, est rapina in bello, & in via, est furtum occultum in vendendo falsas merces: est lucrù falsum, monete, est preciù lupanaris. Summa, est omne lucrum quod cum peccato acquiritur & iniuste: de illo viuitur, coram Deo est peccatù. Est primò vsura, soluentium debitum & mutuuum, nihil ampliùs debet, iuxta Christi præceptù Mat. 5. mutuù dantes, nihil inde exspectantes. Vult enim Deus exerceri & ostendi charitas erga proximù. Igitur si quid vltra mutuù exigitur, vsura & peccatum est. Nam dicitur Deut. 23. Fratres mei, absq; vsura mutuabis id quo indiget. Et Dauid benedicit eum, qui non dedit pecuniam ad vsuram, Psal. 14. Est ergo hoc turpe lucrum, viuere de vsura. Deinde, viuere de rapina ex bello conquisita, iniustum bellum bello. Iusta enim bella gerentes, fiunt veri Domini rerum quas capiunt: & ideò res captas iniuste tenent. Sunt autem iusta bella quæ suscipiuntur à legitimis potestatibus ad propulsandam iniustam viam, vt contra Turcam seu latrocinium, quandò quis occidit aut spoliat alieni principis subditos sine iniusta causa: vel cùm suscipiuntur ad puniendum manifestum scelus alicuius populi aut principis, vt Israelites mouerunt bellum ad puniendã tribù Benjamin propter stupratã Leuitę coniugẽ, Iudic. 19. Nam Deus deò constituit magistratus, vt depellant latrocinia, puniant manifesta delicta, Rom. 13. bellum itaq; gerere iustum est. Cùm bellum sit vna ex acerbissimis pœnis, quibus Deus mundũ punit, pleraq; accidunt bellis atrocia, quã exacta iustitię norma postulat in mediũ in his actionib. accuratè institui potest. Attamen si principalis causa est iusta, sciat quoq; bellum militari

militari
fidere
necess
delita
ma, vt
bus au
1. Cor
de tur
lorum
quod
rem p
prohil
auarit
quide
tamen
ferè n
ria pe
nonnu
mos lu
aleas o
turpi l
suum
lo, fra
sapien
labor
vbi de
princi
tur de
sti & l
fecerit
nones
tali tu
Deus
modò
recent
fenta

militiam suam esse iustam, & res occupatas rectè possidere. Cæterùm miles, si pius est, non suscipiet nisi necessaria bella, moderabitur non necessariam crudelitatem, sicut Luc. 3. præscribitur militibus norma, vt sunt contenti stipendijs suis, &c. De raptoribus autem & spoliatoribus in via, Apostolus inquit 1. Cor. 6. Rapaces regnum Dei non possidebunt. Sic de turpi lucro viuunt lufores aleæ, chartarum, taxillorum, qui aut dolo, aut vi, aut metu decipiunt alios, quod est contra præceptum Dei, Non concupisces rem proximi tui. Sic qui de vadio lucrantur. Deus prohibet omnem auaritiam, id est, omnem speciem auaritiæ. Ideò tales tenentur ad restitutionem. Leges quidem concedunt ludos recreandi gratia animi, at tamen sine fraude & dolo ac peccato, quod rarò aut ferè nunquàm fit, fieri debent: nam ibi oriuntur varia peccata, ira, odium, blasphemia, verba ociosa, & nonnunquàm cædes. Videant itaque & illi, qui domos lusoribus concedunt, & qui taxillos, chartas & aleas cum ingenti copia parant, vendunt, & ex hoc turpi lucro viuunt. Felix autem homo, qui panem suum in lætitiâ conscientie manducat, id est, sine dolo, fraude, & peccato, & sine detrimento proximi, vt sapiens in Eccles. 5. cap. inquit, Fruatur lætitiâ ex labore. Sic turpe lucrum reperitur in falsa moneta, vbi decipiuntur simplices homines, & depilantur principes ac diuites: ipsi verò falsi monetarij ditantur de tam turpi lucro, quod est contra regulam Christi & legem naturæ: Quod tibi fieri nolis, alteri ne feceris. Est quoque lucrum meretricium, ex quo leones aut copulatrices viuunt, & ipsæ meretrices de tali turpi lucro sæpè maximè ditescunt, cum tamen Deus omnem fornicationem prohibuerit: sed quomodo possunt omnes species turpis lucri in mundo recenseri? Est igitur graue peccatum, vitam suam sustentare de tali turpi lucro.

R. 5

Tertiò

3. Tertiò notatur pœna turpis lucri, Ezech. 22. sicut leo rugiens capiensq; prædam, sic animas deuorauerunt, id est, opes & precium, acceperunt sacerdotes eius, contempserunt legem meam, & polluerunt sanctuaria mea, inter sanctũ & prophanum non habuerunt discrimen: Principes quasi lupi rapiunt prædam & auari sectantur lucra: & infra, ideò effudi super eos indignationem meam, & in igne iræ meæ consumpsi eos, &c. Indignatio igitur Dei est super eos, qui auari sectantur turpia lucra, quæ sunt cõmuniter furta: sic Iudas habuit triginta argenteos quibus vendidit saluatore, Mat. 26. Erat & hoc turpe lucrũ, sed sic puniuntur, vt seipsum suspenderet, & crepuit medius Acto. 1. Ideò Salomon inquit: Benedictio Domini diuites facit. Quo fit, vt rarò ditètur lusores, raptores, & ceteri turpis lucri cupidi, & idẽ Prouer. 28. Melior est pauper ambulans in simplicitate sua, quàm diues in prauis itineribus & Eccl. 31. Beatus est diues qui inuentus est sine macula, sed quis est hic, & laudabimus eum, fecit enim mirabilia in vita sua, &c. quasi dicat, Rarus est, inuenire diuitẽ qui collegit diuitias suas sine peccato. Ob id Christus nõ frustra dicit Mat. 19. Difficile est diuitẽ intrare in regnum cœlorum, & Apostolus dicit 1. Tim. 6. Qui volunt diuites fieri, incidunt in temptationes & laqueos diaboli, in desideria multa & inuutilia & nociua, quæ mergunt homines in interitum & perditionem:

Prouer. 10.

OCTAVVM DEI PRAECE-
ptum, Non falsum testimonium di-
ces, Exod. 20.

CAP. XXI.

ARGVMENTA.

1. *Ad quid nos Deus obligat hoc præcepto erga suam personam.*

2. *Ad*